

Activiteitenplan Gewone Dwergvleermuis

Christinastraat 36-38 te Benthuizen

OPDRACHTGEVER

Gemeente Alphen aan den Rijn
Dhr. H. Paquay
Postbus 13
2400 AA Alphen aan den Rijn

ADVIESBUREAU

Kwinfra B.V.
Smaragdweg 3
1812 RJ Alkmaar
072 505 7500
www.kwinfra.nl
info@kwinfra.nl
ecologie@kwinfra.nl

PROJECTGEGEVENS

Datum 27 september 2023
Kenmerk E22079-ACT-01
Versie 1.1
Status Concept

Opgesteld door:

Dhr. M.R. Verweij BSc

Gecontroleerd door:

Dhr. E.L.M. Luiten MSc

~ Samenvatting ~

ALGEMEEN

Onderzoeklocatie	Christinastraat 36-38 te Benthuisen
Gebruik locatie	Basisschool (in gebruik)
Aanleiding	De initiatiefnemer is voornemens om het schoolgebouw ter plaatse te slopen en nieuwbouw te realiseren.
Doel	Maatregelen treffen om negatieve effecten op wettelijk beschermde soorten te voorkomen en mitigeren.

NATUURWAARDE

Soort	Gewone dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)
Functie	2 zomerverblijfplaatsen

EFFECTEN, MAATREGELEN & MITIGATIE

Effecten	Vernieling van vaste verblijfplaatsen gewone dwergvleermuizen. Overtreding van Wet natuurbescherming art. 3.5 lid 2 en lid 4.
Tijdelijke mitigatie	8x 2 FE muurschalen aan de gevels van omliggende woningen
Uitvoeren vóór sloop	Natuurvriendelijk ongeschikt maken van verblijfplaatsen in minst kwetsbare periode.
Permanente mitigatie	Permanente inbouwkasten, geschikt voor alle functies en van vergelijkbare kwaliteit huidige verblijfplaatsen. Extra groenstructuur aanbrengen en verrijken directe omgeving met natuurlijke landschapselementen.

~ Inhoudsopgave ~

1.	INLEIDING	4
1.1	Plangebied en toekomstige situatie.....	4
1.2	Wettelijk kader en doel activiteitenplan.....	4
2.	AANWEZIGE BESCHERMDE SOORTEN	5
2.1	Gewone dwergvleermuis (Pipistrellus pipistrellus).....	5
2.1.1	Nader soortgericht onderzoek vleermuizen 2022-2023.....	5
2.1.2	Foerageergebied en vliegroutes	6
2.2	Effectbeschrijving	6
2.2.1	Effecten op vaste rust- en verblijfplaatsen	6
2.2.2	Effecten op vliegroutes en foerageergebieden.....	7
2.2.3	Effecten op staat van instandhouding	7
3.	MITIGATIE.....	8
3.1	Tijdelijke mitigatie	8
3.1	Zorgvuldig handelen tijdens de uitvoering	8
3.1.1	Ongeschikt maken van de bebouwing	8
3.1.2	Tijdens de uitvoering	9
3.2	Permanente mitigatie.....	9
3.2.1	Alternatieve verblijfplaatsen	9
4.	BELANG EN ALTERNATIEVE OPLOSSINGEN	10
4.1	Onderbouwing van wettelijk belang	10
4.1.1	Functioneel.....	10
4.1.2	Bouwtechnisch.....	10
4.1.3	Volksgezondheid en veiligheid.....	10
4.1.4	Huisvesting.....	11
4.2	Alternatieve bevredigende oplossingen	11
5.	REFERENTIES	12
6.	BIJLAGE 1 FOTO'S VAN DE TIJDELIJKE MITIGATIE	13
7.	BIJLAGE 2 LOCATIES TIJDELIJKE KASTEN	14
8.	BIJLAGE 2: WET NATUURBESCHERMING	15
9.	BIJLAGE 3: VERKLARENDE WOORDENLIJST	16

1. INLEIDING

1.1 Plangebied en toekomstige situatie

Dit rapport is opgesteld in opdracht van de Gemeente Alphen aan den Rijn en naar aanleiding van de voorgenomen ruimtelijke ontwikkelingen aan de Christinastraat 36-38 te Benthuisen (fig. 1). Voor een uitgebreide beschrijving van het plangebied wordt verwezen naar het onderzoeksrapport (Luiten & Verweij 2023). Het plangebied bevindt zich in midden in het dorp en wordt omringd door een woonwijk. De Arnoldus van Os basisschool op het plangebied is gebouwd in 1979.

De gemeente Alphen aan den Rijn heeft het voornemen om de schoolgebouwen ter plaatse te slopen met het oog op realisatie van nieuwbouwwoningen. De school zal gaan verhuizen. Er zullen ongeveer twintig woningen worden gebouwd in een kleinschalig appartementencomplex. Dit zal geschikt zijn voor zowel starters en ouderen.

De sloopwerkzaamheden staan gepland om te starten in het tweede kwartaal van 2024. Wanneer de sloopwerkzaamheden exact zullen starten en hoeveel tijd dit in beslag zal nemen is nog niet bekend. Ook voor de bouwfase is nog geen planning beschikbaar.

1.2 Wettelijk kader en doel activiteitenplan

Het voorliggende rapport dient als basis voor de aanvraag om een ontheffing op de Wet natuurbescherming onderdeel Soortenbescherming. Het gaat specifiek om een ontheffing op het overtreden van de volgende twee verbodsbepalingen:

- Artikel 3.5, lid 2: Het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis.
- Artikel 3.5, lid 4: Het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis.

Voor de Wnb is de provincie het bevoegd gezag wat betreft de handhaving en het verlenen van ontheffingen en vrijstellingen bij onder meer ruimtelijke ingrepen. Het is strikt verboden om vleermuizen te verstoren, vangen of te doden en hun vaste rust- en verblijfplaatsen te verstoren en te vernielen. Daarnaast geldt de Algemene Zorgplicht (artikel 1.11) voor alle in het wild levende planten en dieren, gewaarborgd in de Nederlandse Wnb.

De ontheffingsaanvraag wordt beoordeeld door de Omgevingsdienst Haaglanden namens de provincie Zuid-Holland (bevoegd gezag) en wordt getoetst aan de wettelijke criteria. Zo wordt een ontheffing enkel verleend wanneer:

- Er sprake is van een wettelijk belang, zoals genoemd in artikel 3.8 lid 5 van de Wnb
- Er geen sprake is van een andere bevredigende oplossing
- Er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de gewone dwergvleermuis in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

2. AANWEZIGE BESCHERMDE SOORTEN

2.1 Gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*)

De gewone dwergvleermuis is de meest voorkomende en bekendste vleermuissoort in Nederland. Bovendien behoort hij tot de kleinste vleermuizen die in ons land voorkomen. De gewone dwergvleermuis staat bekend als een cultuurvolger en wordt dan ook veel aangetroffen in bebouwde omgevingen.

Gewone dwergvleermuizen jagen op insecten in diverse omgevingen, zoals tuinen, parken, landgoederen, lanen, bomenrijen, houtwallen, dijken met begroeiing, bosranden, begraafplaatsen, beschutte vijvers en watergangen.

Deze vleermuizen vinden hun verblijfplaatsen meestal in of rond gebouwen. De soort kan in een grote variatie aan type verblijfplaatsen gebruiken. Veel gebruikte plekken zijn spouwmuren met openstootvoegen, daklijsten, dakpannen met wegkruipmogelijkheden. Daarnaast kunnen ook veel andere minder voor de hand liggende plekken geschikt zijn als verblijfplaats: zonneschermen, holttes in bomen, houtstapels of zelfs een ingeklapte parasol. Dit maakt dat het lastig is om middels verkennend onderzoek potentiële verblijfplaatsen op geschiktheid te beoordelen.

Nomaliter maken gewone dwergvleermuizen gebruik van een netwerk aan verblijfplaatsen op strategische gelegen locaties. Belangrijk is een bereikbare afstand tussen verschillende type verblijfplaatsen een breed aanbod aan foerageergebieden. Gedurende de levenscyclus zijn er verschillende fasen te onderscheiden, waarvoor vaak verschillende verblijfplaatsen in gebruik worden genomen. Een winterslaapperiode, een parings- en baltperiode, en een kraamperiode waarin jongen gezoogd worden.

2.1.1 Nader soortgericht onderzoek vleermuizen 2022-2023

Op basis van de resultaten van de Quicksan (SAB, 220196, 11-07-2022) is geconcludeerd dat de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen niet kon worden uitgesloten. Om te onderzoeken welke functies het plangebied heeft voor deze soort, is er nader onderzoek uitgevoerd door Kwinfra B.V. (Luiten & Verweij, 2023). Tijdens dit onderzoek is voldaan aan de minimale eisen van de meest recente versie van het Vleermuisprotocol 2021. In totaal zijn er 5 veldbezoeken uitgevoerd door 3 vleermuisdeskundigen. Dit heeft voldoende inzicht gegeven in de aanwezigheid van verschillende functies.

De betrokken ecologen, allen erkend door RVO, zijn Ewoud Luiten, Mathijs Verweij, Fabian Timpen en Amy Mairo.

In het plangebied is de beschermde gewone dwergvleermuis aangetroffen en er zijn twee vaste verblijfplaatsen gevonden in de spouwmuren van het gebouw. Het betreft uitsluitend verblijven van de gewone dwergvleermuis. Ook is er een overvliegende laatvlieger waargenomen.

In totaal zijn er twee verschillende vaste verblijfplaatsen vastgesteld. Het gaat om:

- 2 zomerverblijfplaatsen met ieder 1 exemplaar.

In de bijlage van deze rapportage is een kaart toegevoegd waarin de verblijfplaatsen, het foerageergebieden en vliegroutes zijn weergegeven (fig. B7)

Tabel 2. Geeft een overzicht van de aangetroffen verblijfplaatsen en hun positie en oriëntatie.

Functie	Soort	Aantal indiv.	Oriëntatie	Gebouw	In -/ uitvliegopening
Zomerverblijf	<i>P.pipistrellus</i>	1	Zuid	Gymzaal	Open stootvoeg
Zomerverblijf	<i>P.pipistrellus</i>	1	West	Gymzaal	Open stootvoeg

2.1.2 Foerageergebied en vliegroutes

Ten noorden en zuiden van de basisschool bevindt zich groen dat wordt gebruikt als foerageergebied voor gewone dwergvleermuizen. Er werd niet langer dan 30min. gevoerageerd en niet elke ronde is foeragegedrag vastgesteld. Er is ruimschoot ander groen in de omgeving aanwezig waardoor een essentieel foerageergebied is uitgesloten.

Er gaan geen rechtlijnige landschapselementen, zoals een bomenrij, verloren als gevolg van voorgenomen ontwikkelingen. Er zijn overvliegende gewone dwergvleermuizen en laatvlieger waargenomen, maar er is geen sprake van een essentiële vliegroute.

2.2 Effectbeschrijving

2.2.1 Effecten op vaste rust- en verblijfplaatsen

De twee zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis zullen bij de sloopwerkzaamheden permanent verloren gaan. Dit is een overtreding op de Wet natuurbescherming artikel 3.5 lid 4. Om overtreding van art. 3.5 lid 1: doding/verwonding van habitatrictlijnsoorten uit te sluiten dient de sloop te worden uitgevoerd aan de hand van een soort specifiek ecologisch werkprotocol. Omdat de spouwmuur vleermuisongeschikt gemaakt dienen te worden voorafgaand aan de sloop, zal overtreding van art. 3.5 lid 2: verstoring van habitatrictlijn soorten onvermijdelijk zijn.

Voorafgaand aan de geplande sloopwerkzaamheden dient het bevoegd gezag (Omgevingsdienst Haaglanden) ontheffing te verlenen voor:

- Wet natuurbescherming artikel 3.5 lid 2
- Wet natuurbescherming artikel 3.5 lid 4

Een vereiste voor het verkrijgen van ontheffingen is het mitigeren van negatieve effecten op de gewone dwergvleermuizen. Negatief effect kan worden gemitigeerd door de omgeving te voorzien van alternatieve verblijfplaatsen.

2.2.2 Effecten op vliegroutes en foerageergebieden

Op basis van de bevindingen blijkt er geen sprake van een essentieel foerageergebied in of nabij het plangebied. Er is namelijk geen sprake van langdurige en aaneengesloten jachtactiviteit. Daarnaast zijn er vele geschikte foerageergebieden in de nabije omgeving. Tijdens de werkzaamheden blijft de aanwezige groenstructuur grotendeels bespaard waardoor effect op deze foerageergelegenheid verwaarloosbaar is.

De vliegrichtingen van vleermuizen na het uitvliegen en vóór het invliegen zijn van alle richtingen. Er is geen sprake van rechte elementen die worden gebruikt voor de navigatie. Er gaat geen essentieel vliegroute verloren.

2.2.3 Effecten op staat van instandhouding

Regionaal

Er zijn op waarneming.nl geen data van gewone dwergvleermuizen bekend in de Gemeente Benthuisen. Dit heeft eerder te maken met een schaarste aan lokale vleermuisonderzoekers dan een schaarste aan vleermuizen in de gemeente. Doorgaans heeft de grootte en verspreiding van een regionale populatie gewone dwergvleermuizen een sterke correlatie met de beschikbaarheid van groenstructuren (foerageergebied) en verblijfplaatsen. Een blik op de satellietkaart van Benthuisen geeft de indruk dat er voldoende groenstructuren aanwezig zijn voor een gezonde populatie gewone dwergvleermuizen. De woningen van de wijken rondom de basisschool zijn bijna alle vleermuisgeschikt.

Landelijk

Hoewel de exacte landelijke Staat van Instandhouding (SVI) van gewone dwergvleermuizen onbekend is, blijft het een feit dat het een algemeen voorkomende soort is. Onderzoek van het Centraal planbureau voor Statistiek concludeert, dat vleermuizen in het algemeen in Nederland sinds 1886 een toename ondervinden met uitzondering van 3 van de 11 onderzochte soorten: baardvleermuis, gewone grootoorvleermuis en laatvlieger. De gewone dwergvleermuis is pas later meegenomen in het onderzoek waardoor alleen uitspraak wordt gedaan of de trend tussen 2015 en 2019. Hierbij wordt een toename van 15% gemeld. Er wordt verwacht dat de sloop en projectontwikkeling geen effect heeft op zowel de regionale als landelijke populatie.

3. MITIGATIE

3.1 Tijdelijke mitigatie

Ter mitigatie voor bovengenoemd verlies van verblijfplaatsen zijn al tijdelijke maatregelen getroffen. Zo zijn er op 30 juni 2023 vleermuiskasten geïnstalleerd nabij het plangebied. Deze kasten zijn geplaatst voordat het nader soortgericht onderzoek was afgerond, om de gewenningsperiode op tijd te kunnen starten. Bij de plaatsing van de kasten zijn de voorschriften van het Kennisdocument Gewone Dwergvleermuis zoals opgesteld door BIJ12 gehanteerd. Alle kasten zijn binnen een straal van 200 meter van de planlocatie aan de gevels van woningen aan de Koningin Julianastraat en Emmastraat geïnstalleerd op verschillende winrichtingen en op een hoogte van minimaal 4 meter. Hiermee worden zo veel mogelijk verschillende microklimaten aangeboden. De plekken bieden voldoende in- en uitvliegruimte (minimaal 1 meter breed en 3 meter diep) en zijn vrij van verstoring door verlichting. Aangezien de twee originele verblijfplaatsen zich aan de zuid- en aan de westgevel bevinden, zijn de meeste tijdelijke kasten ook op deze oriëntaties gehangen. Het gaat om acht vleermuiskasten van het type 2 Schwegler FE muurschalen. Deze kasten zijn zeer effectief gebleken in eerdere monitoring en worden veelvuldig goedgekeurd door Bevoegde Gezagen.

Foto's van alle geïnstalleerde kasten zijn terug te vinden in figuur B1 in de bijlage. Alle kasten zijn zo geplaatst dat er geen sprake is van belichting door direct kunstmatig licht en voldoende in- en uitvliegruimte. Daarnaast hangen alle kasten op een hoogte van minimaal 4 meter en maximaal 6 meter.

Vanaf mei 2023 is voor de geplaatste kasten de gewenningsperiode doorlopen. De tijdelijke verblijfplaatsen blijven behouden tot dat er gedurende 1 geheel actief vleermuisseizoen in de nieuwbouw geschikte verblijfplaatsen aanwezig zijn. Mogelijk blijven de kasten hangen tot dat ze door verval niet meer functioneel zijn. Als ze verwijderd worden zal dat onder ecologische begeleiding plaats vinden.

3.1 Zorgvuldig handelen tijdens de uitvoering

3.1.1 Ongeschikt maken van de bebouwing

Nadat er een ontheffing is verleend kan de bebouwing in de juiste periode (minst kwetsbaar) ongeschikt gemaakt worden. Het is belangrijk om dit buiten de kwetsbare periode, maar wel in de actieve periode te doen. Het ongeschikt maken kan het beste tussen 15 april en 15 mei of van 1 augustus tot en met 15 oktober plaatsvinden. Dit zal gebeuren door het plaatsen van exclusion flaps over de open stootvoegen onder begeleiding van een ecologisch deskundige. Deze passende maatregel zal in ieder geval vijf opeenvolgende dagen geïmplementeerd te worden onder gunstige weersomstandigheden. Vervolgens zal een ecologisch deskundige een controle bezoek uitvoeren en met behulp van een batdetector vaststellen of er nog vleermuizen in de te slopen bebouwing aanwezig zijn. Als er nog vleermuizen worden aangetroffen zal het pand verder ongeschikt gemaakt worden door meer openingen af te dichten met exclusion flaps. Pas als het plangebied is vrijgegeven kunnen de werkzaamheden doorgang vinden. Zo krijgen alle vleermuizen voldoende kans om een alternatief verblijf op te zoeken. De observaties worden vastgelegd in een logboek.

3.1.2 Tijdens de uitvoering

Voor alle flora en fauna geldt de zorgplicht (artikel 1.11 van de Wnb) die voorschrijft om zorg te dragen voor alle planten en dieren in de invloedssfeer van de werkzaamheden. Het advies is om bomen zoveel mogelijk onbelicht te houden ook tijdens de toekomstige gebruikssituatie om verstoring te voorkomen. Er worden geen werkzaamheden verricht na zonsondergang in de actieve periode van vleermuizen (maart-november) en bij eventuele verlichting van het terrein te kiezen voor vleermuisvriendelijkere verlichting. Er zijn verschillende partijen die deze verlichting aanbieden. Belangrijk hierbij is de lichtkleur, bij voorkeur is deze amberkleuring, roodachtig of oranje. Groen licht is wel verstorend voor vleermuizen en is in veel gevallen ten onrechte aangeraden als natuurvriendelijke verlichting.

3.2 Permanente mitigatie

3.2.1 Alternatieve verblijfplaatsen

In de nieuwbouw worden permanente alternatieve verblijfplaatsen geïnstalleerd in de vorm van inbouwkasten. Deze mitigatie zal minimaal hetzelfde potentieel bieden als die van de verloren verblijfplaatsen en zullen geplaatst worden volgens de richtlijnen uit het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis van Bij12. Er zal voor worden gezorgd dat vleermuizen een variatie aan microklimaten wordt aangeboden door de kasten in alle windrichting te oriënteren, deze op verschillende hoogtes te monteren en door binnenin de kasten verschillende ruimtes te creëren. De nieuwe verblijfplaatsen zullen potentieel geschikt zijn om minimaal hetzelfde aantal vleermuizen als in de huidige situatie te huishouden. De permanente verblijfplaatsen zullen geschikt zijn voor de functies: Zomer-, paar- en winterverblijfplaatsen. Er wordt nog gekeken welk type geschikte inbouwkast geïmplementeerd kan worden in het ontwerp.

4. BELANG EN ALTERNATIEVE OPLOSSINGEN

4.1 Onderbouwing van wettelijk belang

In het kader van 'de volksgezondheid of de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' wordt er een ontheffing aangevraagd.

De Arnoldus van Os basisschool dateert van de zeventiger jaren en is functioneel en bouwtechnisch verouderd. 5 jaar geleden is bestuurlijk besloten basisschool Arnoldus van Os en basisschool School met Bijbel gezamenlijk nieuwbouw te verlenen. Dat is vastgelegd in het Langer Termijn huisvestingplan voor het onderwijs. Handhaving van het gebouw als onderwijsgebouw is – behalve technisch en bedrijfseconomisch onmogelijk – ook onderwijskundig ongewenst.

4.1.1 Functioneel

Het huidige onderwijsconcept vereist een aanpassing van de huisvesting. Het onderwijs is veranderd naar een minder klassikale benadering en meer gericht op taken en samenwerking. Het bestaande schoolgebouw, dat dateert uit de jaren zeventig, is niet afgestemd op dit moderne onderwijsconcept. Al geruime tijd treft men voorbereidingen voor nieuwbouw - op een andere locatie binnen Benthuisen – waarin kleinere lokalen, leerpleinen en speciale ruimten voor techniek, creatieve activiteiten en kooklessen aanwezig zijn. In de nieuwbouw wordt ook voorzien in de vervangende nieuwbouw van een andere basisschool in Benthuisen, waardoor een zogenoemde Bredeschool tot stand wordt gebracht. Beide scholen maken gezamenlijk gebruik van de gemeenschappelijke voorzieningen.

4.1.2 Bouwtechnisch

Heden ten dage worden veel hogere eisen gesteld aan onderwijsgebouwen. Het gaat daarbij vooral om aspecten, zoals duurzaamheid en beheersing van het binnenklimaat. De nieuwbouw is gasloos en voorzien van een warmtepompinstallatie voor de warmteopwekking en warmwatervoorziening. De warmtepompinstallatie voorziet ook in koeling; in combinatie met gebalanceerde ventilatie levert dit een gecontroleerde klimaatinstallatie binnen het gebouw op. Het is zowel technisch als financieel-economisch onmogelijk het huidige gebouw zodanig aan te passen dat deze kwaliteit kan worden gerealiseerd.

4.1.3 Volksgezondheid en veiligheid

Een grondig asbest-inventariserend onderzoek heeft aangetoond dat het bestaande schoolgebouw op verschillende plaatsen asbesthoudende materialen bevat. Deze asbesthoudende materialen bevinden zich in de gevel, fundering/kruipruimte, en rond installaties en leidingen als brandwerende afdichting. Dit vormt een potentieel gevaar voor de volksgezondheid en veiligheid. De sloop van het gebouw is daarom noodzakelijk om de blootstelling aan asbest te vermijden en de veiligheid van de gemeenschap te waarborgen.

Het streven is om een nieuw, functioneel, bouwtechnisch geavanceerd en veilig gebouw te realiseren, passend bij de moderne onderwijsbehoeften en duurzaamheidsnormen.

4.1.4 Huisvesting

De ontwikkeling draagt bij aan de ambitie van de provincie Zuid-Holland om vóór 2030 250.000 woningen te bouwen. Hiermee draagt de initiatiefnemer en de gemeente bij aan het oplossen van de prangende en landelijke woningnood. De huizen die worden gebouwd zijn voornamelijk bestemd voor sociale huurders en het middensegment, waarmee tegemoet wordt gekomen aan het voornemen van het Rijk om een betaalbaar woonlandschap te creëren (zie Programma Woningbouw onder de Nationale Woon- en Bouwagenda). Bij deze ontwikkeling wordt nadrukkelijk rekening gehouden met het creëren van een aantrekkelijke en leefbare omgeving.

4.2 Alternatieve bevredigende oplossingen

Het project is locatiegebonden, waardoor een andere locatie geen optie is. Handhaving van het gebouw in de vorm van alternatief gebruik is niet overwogen, vanwege een andere redenen.

Al geruime tijd dringen inwoners van Benthuisen – verenigd in het dorpsoverleg Benthuisen – bij het College van B&W aan op meer openbare ruimte binnen de kern vanwege de smalle straatjes en hoge mate van ‘verstening’ van de openbare ruimte. Er is behoefte aan meer openbare ruimte voor sociale ontmoeting, spel & sport activiteiten en buurtactiviteiten. Het vertrek van de basisschool Arnoldus van Os, die met haar uitgestrekte gebouw en twee grote schoolpleinen een grote oppervlakte in het dorp in neemt – biedt een unieke gelegenheid om deze lang gekoesterde wens in vervullingen te doen gaan.

Woningmarktonderzoek heeft aangetoond dat Benthuisen een tekort kent in het aanbod aan sociale woningbouw, alsmede in huisvestingsmogelijkheden voor ouderen.

Daarom is in overleg met het Dorpsoverleg besloten de vrijkomende locatie geheel te ontruimen en aan te wenden voor de realisatie van een kleinschalig appartementencomplex met een parkachtige openbare ruimte en een retentievijver. Laatste element is noodzakelijk vanwege de klimaatverandering, die noodzaakt tot het realiseren van wateropvangbassins.

De sloop van de basisschool is derhalve van groot maatschappelijk belang en wij zien derhalve geen enkele mogelijkheid om het bestaande gebouw – op welke wijze dan ook – te handhaven.

Na gedegen onderzoek is asbest in het pand geconstateerd dat op een goede manier verwijderd dient te worden in het kader van volksgezondheid.

Tijdens de werkzaamheden zullen passende maatregelen worden genomen om de effecten tijdens de sloop- en bouwphase te minimaliseren.

5. REFERENTIES

Literatuur:

- [1]** Broekhuizen, S., Spoelstra, K., Thissen, J.B.M., Canters, K.J. & Buys, J.C. (2016). Atlas van de Nederlandse zoogdieren. – Natuur van Nederland 12. Naturalis
- [2]** Netwerk Groene Bureaus (2017) Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming. www.netwerkgroenebureaus.nl
- [3]** Dietz, C. & A. Kiefer, 2017. Veldgids Vleermuizen van Europa, KNNV Uitgeverij, Zeist.
- [4]** Luiten, E. & Verweij, M. (2023) Nader soortgericht onderzoek vleermuizen – Christinastraat 36-38 te Benthuisen.

Websites:

- [5]** Waarneming.nl
- [6]** Verspreidingsatlas.nl
- [7]** <https://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol>
- [8]** <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2020/53/vervolfvoudiging-vleermuizen-sinds-1986>

Kennisdocumenten:

- [9]** BIJ12 (2017). Kennisdocument Gewone dwergvleermuis versie 1.0
- [10]** BIJ12 (2017). Kennisdocument Gewone grootoorvleermuis versie 1.0
- [11]** BIJ12 (2017). Kennisdocument Rosse vleermuis versie 1.0
- [12]** BIJ12 (2017). Kennisdocument Ruige dwergvleermuis versie 1.0
- [13]** BIJ12 (2017). Kennisdocument Watervleermuis versie 1.0

6. BIJLAGE 1 FOTO'S VAN DE TIJDELIJKE MITIGATIE

7. BIJLAGE 2 LOCATIES TIJDELIJKE KASTEN

8. BIJLAGE 2: WET NATUURBESCHERMING

Hoofdstuk 1 van de Wet natuurbescherming "Algemene bepalingen"

§ 1.3 Beschermingsmaatregelen algemeen

Artikel 1.11: Zorgplicht

1. Eenieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming "Soorten"

§ 3.1 Beschermingsregime Habitatrichtlijn

Artikel 3.5

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, met uitzondering van de soorten, bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

9. BIJLAGE 3: VERKLARENDE WOORDENLIJST

Activiteitenplan

Een activiteitenplan fungeert als een begeleidend document bij een ontheffingsaanvraag. In dit plan worden maatregelen opgenomen om de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats van een beschermde soort te behouden en schade aan individuen te voorkomen. Het plan beschrijft de voorgenomen activiteiten en de specifieke maatregelen die zullen worden genomen om ervoor te zorgen dat deze activiteiten geen nadelige gevolgen hebben voor de beschermde soorten.

Externe werking

Het concept van externe werking benadrukt dat ecologische processen en ecosystemen niet beperkt zijn tot de grenzen van een specifiek gebied. Activiteiten die elders plaatsvinden, zoals landbouw, infrastructuurontwikkeling, industrie of verstedelijking, kunnen indirecte effecten hebben op de natuurwaarden en ecologische processen binnen een beschermd gebied. Dit kan leiden tot verstoring van de habitats, migratieroutes en voortplantingsgebieden van beschermde soorten, wat op zijn beurt een negatieve invloed kan hebben op de biodiversiteit en de ecologische functies van het Natura 2000-gebied of de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Foerageren is het actieve proces waarbij dieren, zoals vogels, zoogdieren, vissen en insecten, voedsel zoeken in hun omgeving.

Functioneel leefgebied

Het functionele leefgebied verwijst naar het gebied dat nodig is om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of vaste rust- of verblijfplaats te behouden. Voor het succesvol functioneren van een nestlocatie of voortplantingsplaats is het van vitaal belang dat er voldoende geschikte habitat aanwezig is. Dit omvat verschillende elementen, zoals schuilgelegenheid, voedselbronnen en andere essentiële aspecten die nodig zijn om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Habitat

Een habitat verwijst naar de specifieke natuurlijke omgeving waar een bepaalde plant, dier of organisme leeft en gedijt. Het omvat alle fysieke en ecologische kenmerken van de omgeving die gunstig zijn voor de levensbehoeften van het organisme, zoals voedselbronnen, water, schuilplaatsen, nestplaatsen en andere essentiële hulpbronnen.

Kraamverblijfplaats

Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kunnen oplopen tot meerdere honderden exemplaren.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Bij het verlies van leefgebied van een jaarrond beschermde soort, als gevolg van een ingreep die het leefgebied (tijdelijk) aantast, wordt er een omgevingscheck uitgevoerd. Een deskundige op dit gebied beoordeelt de omgeving van de ingreep op de aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen voor de betreffende soort.

Ontheffing

Met als doel het beschermen van planten- en diersoorten die vrij in het wild leven, is de Flora- en faunawet ontworpen. Om deze kwetsbare soorten te behoeden, omvat de Flora- en faunawet diverse verbodsbepalingen. Niettemin kunnen activiteiten onder bepaalde omstandigheden wel doorgang vinden, mits er een ontheffing is verkregen. Een ontheffing is een besluit waarbij in een specifiek geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt verleend.

Paarverblijfplaats

Dit is een verblijfplaats die voornamelijk in het najaar (september/oktober) door vleermuizen wordt gebruikt voor het paren. Een mannetje kan deze verblijfplaats delen met meerdere vrouwtjes. In de buurt van de paarverblijfplaats probeert het territoriale mannetje vaak vrouwtjes aan te trekken door middel van baltsvluchten.

Populatie

Een populatie is een groep individuen van dezelfde soort die in een bepaald gebied leven en in staat zijn om met elkaar te interageren en zich voort te planten.

Rode Lijst

Rode Lijsten geven een overzicht van verdwenen soorten en soorten die sterk zijn afgenomen of zeldzaam zijn in een bepaald gebied. Het is belangrijk op te merken dat Rode Lijsten geen officiële juridische status hebben en dat plaatsing op de lijst een dier niet automatisch een 'beschermde diersoort' maakt volgens de wetgeving, zoals de voormalige Flora- en faunawet. Desondanks vervullen Rode Lijsten een cruciale signaleringsfunctie. Ze bieden waardevolle informatie aan alle organisaties en instellingen die zich bezighouden met natuurbescherming. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen zij rekening houden met bedreigde soorten en de juiste maatregelen treffen om hun voortbestaan te waarborgen.

Vaste rust- of verblijfplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. De Flora- en fauna-wet omschrijft niet exact wat een vaste rust- of verblijfplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Vliegroute

Vleermuizen maken gebruik van een vaste route tussen hun verblijfplaatsen en foerageergebieden.

Winterverblijfplaats

Een verblijfplaats die wordt gebruikt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn deze verblijfplaatsen vorstvrij, maar ze moeten wel koel en vochtig zijn.

Zomerverblijfplaats

Vrouwtjes gebruiken deze verblijfplaatsen buiten het kraamseizoen, terwijl individuele mannetjes ze tijdens het kraamseizoen gebruiken.